

Ballastvann truer norske farvann

Fremmede arter er globalt sett en av de store truslene mot biologisk mangfold. Utslipp av ballastvann fra skip i internasjonal trafikk er i dag den aktiviteten som medfører størst risiko for utilsiktet introduksjon og spredning av fremmede organismer i det marine miljøet. Dagens ballastvannforskrift som ble gjort gjeldende fra 1. januar 2010 er utilstrekkelig for å beskytte norske kystområder fordi det fortsatt i mange tilfeller er tillatt å slippe ut urensset ballastvann nær kysten. Slik unntaksbestemmelsene er formulert i dag, er det opp til kapteinen og rederiet om det blir byttet ballastvann eller ikke.

Store mengder urensset ballastvann dumpes derfor i dag i og utenfor havneområder langs hele norskekysten.

I nær fremtid er det også grunn til å anta at store mengder frakt vil bli flyttet fra landtransport over til skip. Dette vil føre til en økt risiko for etablering av fremmede arter i de delene av Norske farvann som tilfredsstiller den aktuelle fremmedarten sine spesifikke behov. Kommer fremmede arter inn i et økosystem med få eller ingen naturlige fiender kan de formere seg i slik grad at de vil bli et stort miljøproblem.

Dagens situasjon

Nytt regelverk fra IMO vil sørge for at rensing av ballastvann kommer som krav til skip i enkelte fartsområder og over en bestemt størrelse fra 2016. Før den tid kan det ha oppstått betydelig og uopprettelige skader forårsaket av fremmede arter i norske farvann.

Norge ratifiserte IMOs ballastvannkonvensjon i 2006. Den midlertidige ordningen til Miljøverndepartementet med ballastvannforskriften som krever at ballastvann skal skiftes ut minst 200 nautiske mil fra land og på minst 200 meters dyp gir ikke god nok beskyttelse slik unntaksbestemmelse er formulert i dag.

Behov for forbedringer i dagens forskrift og håndheving av denne

Naturvernforbundet ønsker at forskrift om ballastvann fra 2010 blir revidert i forbindelse med arbeidet med ny forvaltningsplan for havområdene Nordsjøen – Skagerrak. Dagens forskrift har en del svakheter slik at det fortsatt slippes ut store mengder urensset ballastvann innenfor 200 nautiske mil. Fasiliteter for rensing av ballastvann må være tilgjengelig i alle større havner, og det må være et påbud om å benytte disse dersom ballastvannet ikke er rensset ved inntak, og ikke har blitt skiftet i norske farvann.

Renseteknologi finnes og svært mange rederier installerer nå renseanlegg på sin skip. Norge må ta ansvar og oppdatere eget regelverk og sørge for bedre oppfølging av dette for å hindre spredning av uønskede arter gjennom dumping av ballastvann.